



WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący)

SSN Ryszard Witkowski (sprawozdawca)

SSN Marek Motuk

w sprawie **R. G.**

skazanego za czyn z art. 279 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 7 sierpnia 2024 r.,

kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z 17 listopada 2022 r. sygn. akt IV Ka 1380/22,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie

z 9 maja 2022 r. sygn. akt II K 112/22/N,

**uchyla wyrok w zaskarżonej części, to jest co do orzeczenia o
karze łącznej i przekazuje sprawę w tym zakresie Sądowi
Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

[J.J.]

Marek Motuk

Zbigniew Kapiński

Ryszard Witkowski

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie wyrokiem z 9 maja 2022 r. sygn. akt II K 112/22/N, uznał R. G. za winnego popełnienia szeregu zarzuconych mu czynów wyczerpujących znamiona przestępstw z art. 279 k.k. – siedmiokrotnie, art. 278 § 1 k.k. – pięciokrotnie, z art. 286 § 2 k.k. oraz z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i przy ustaleniu, że:

1. czynów zarzucanych mu w pkt. 1, 2, 3, 5, 6 aktu oskarżenia, stanowiących pięć występków z art. 279 § 1 k.k. dopuścił się w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności zanim zapadł pierwszy, chociażby nieprawomocny wyrok, co do któregośkolwiek z nich, tj. w warunkach ciągu przestępstw, na podstawie art. 279 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności;
2. czynów zarzucanych mu w pkt. 4, 7, 9 i 10 aktu oskarżenia, stanowiących cztery występkę z art. 278 § 1 k.k. dopuścił się w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności zanim zapadł pierwszy, chociażby nieprawomocny wyrok, co do któregośkolwiek z nich, tj. w warunkach ciągu przestępstw, na podstawie art. 278 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;
3. za czyn zarzucony mu w pkt. 8 aktu oskarżenia, stanowiący występęk z art. 278 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
4. za czyn zarzucony mu pkt. 11 aktu oskarżenia, stanowiący występęk z art. 279 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;
5. za czyn zarzucony mu w pkt. 12 aktu oskarżenia, stanowiący występęk z art. 278 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
6. za czyn zarzucony mu w pkt. 13 aktu oskarżenia, stanowiący występęk z art. 286 § 2 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
7. za czyn zarzucony mu w pkt. 14 aktu oskarżenia, stanowiący występęk z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W konsekwencji na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce

jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych w pkt. I - VII wymierzył oskarżonemu R. G. karę łączną 3 lat pozbawienia wolności (pkt. VIII).

W wyroku tym na mocy art. 63 § 1 i 5 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, a na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono obowiązek naprawienia szkody (pkt X). Sąd orzekł również o dowodach rzeczowych i kosztach postępowania (pkt XI-XII).

Sąd Okręgowy w Krakowie, po rozpoznaniu apelacji obrońcy, wyrokiem z 17 listopada 2022 r. o sygn. akt IV Ka 1380/22:

1. na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: uchylił punkt IV zaskarżonego wyroku i zmienił punkt I zaskarżonego wyroku w ten sposób, że uznał oskarżonego R. G. za winnego tego, że działając w krótkich odstępach czasu od 25 maja 2021 r. do 29 sierpnia 2021 r. w K. z wykorzystaniem tej samej sposobności, popełnił przestępstwa zarzucane mu w punktach 1, 2, 3, 5, 6, 11 aktu oskarżenia, stanowiące 6 występków z art. 279 § 1 k.k. i za ten ciąg występków z art. 279 § 1 k.k. na mocy art. 279 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

1. uchylił punkty III i V zaskarżonego wyroku i zmienił punkt II zaskarżonego wyroku w ten sposób, że uznał oskarżonego R. G. za winnego tego, że działając w krótkich odstępach czasu od 1 maja 2021 r. do 10 września 2021 r. z wykorzystaniem tej samej sposobności, popełnił przestępstwa zarzucane mu w punktach 4, 7, 8, 9, 10, 12 aktu oskarżenia, a tym, że w zakresie czynu zarzucanego w punkcie 7 aktu oskarżenia ustalił, iż oskarżony zabrał w celu przywłaszczenia nadto koło przednie od roweru, a wartość skradzionego roweru marki „G.” ustalił na kwotę nie mniejszą niż 9.000 złotych i nie wyższą niż 15.000

złotych oraz czyn z punktu 9 zakwalifikował jako występki z art. 278 § 1 k.k. i ustalił wartość rejestratora monitoringu wraz z 4 kamerami na kwotę 800 złotych, a łączną wartość szkody na kwotę 3.450 złotych, w zakresie czynu z punktu 8 aktu oskarżenia ustalił wysokość szkody na kwotę 2.500 złotych, a w zakresie czynu z punktu 12 aktu oskarżenia ustalił, że oskarżony dokonał zaboru w celu przywłaszczenia dodatkowo pilota do wiatraka oraz dwóch śrub mikrometrycznych. a łączną sumę strat ustalił na kwotę 7.810 złotych i za ten ciąg występków z art. 278 § 1 k.k. na mocy art. 278 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. zmienił punkt VIII zaskarżonego wyroku w ten sposób, że na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych w punkcie I, II, VI, VII wymierzył oskarżonemu R. G. karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

3. na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. zmienił punkt XII zaskarżonego wyroku w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcie w przedmiocie zasądzonej od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłaty od kary w wysokości 400 złotych;

1. na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w pozostałym zakresie zaskarżone orzeczenie utrzymał w mocy;
2. zasądził od oskarżonego R. G. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 400 złotych tytułem opłaty od kary łącznej wymierzonej za obie instancje i zwolnił oskarżonego od obowiązku uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa wydatków za postępowanie odwoławcze.

Wyrok został zaskarżony w zakresie orzeczenia o karze łącznej na niekorzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego, który zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego - art. 86 § 1 k.k., polegające na wymierzeniu kary łącznej poniżej dolnego progu

przewidzianego w powyższym przepisie i wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako taka zasługuje na uwzględnienie. Z treści wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie wynika bowiem, że sąd ten, kształtując na nowo wymiar kary łącznej orzeczonej wobec R. G. przy ustalaniu wysokości tej kary, kierował się zasadą absorpcji. W efekcie, łącząc kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone w wymiarze 2 lat i 6 miesięcy, 1 roku i 9 miesięcy, 6 miesięcy oraz 6 miesięcy wymierzył karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Powyższe daje podstawę do wnioskowania, że sąd odwoławczy pominął to, że art. 86 § 1 k.k. wyklucza możliwość orzeczenia kary łącznej z zastosowaniem zasady absorpcji. Zgodnie bowiem z treścią tego przepisu - w brzmieniu nadanym przez art. 38 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 roku o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 1086) - karę łączną wymierza się w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy. Ustawa ta w powyższym zakresie weszła w życie w dniu 24 czerwca 2020 r., a zatem przepis art. 86 § 1 k.k. w podanym brzmieniu obowiązywał zarówno w dacie popełnienia przez skazanego przypisanych mu czynów, jak i w dacie orzekania przez sąd odwoławczy. R. G. dopuścił się bowiem zarzucanych mu czynów w okresach od 1 maja 2021 r. do 10 września 2021 r.; od 25 maja 2021 r. do 29 sierpnia 2021 r. oraz w dniu 14 września 2021 r. Tym samym, w przedmiotowej sprawie sąd, orzekając na podstawie art. 86 § 1 k.k. nie mógł wymierzyć oskarżonemu R. G. kary łącznej w wymiarze równym najwyższej z kar jednostkowych tj. 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a był zobowiązany do wymierzenia jej powyżej tej granicy, w wymiarze zatem nie niższym niż kara 2 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 6 lipca 2022 r. sygn. akt III KK 138/22).

Zaistniałe uchybienie, polegające na rażącym naruszeniu art. 86 § 1 k.k. w sposób oczywisty wywarło wpływ na treść rozstrzygnięcia, albowiem doprowadziło do orzeczenia kary łącznej, w wysokości jakiej nie można było orzec, tj. poniżej jej dolnej granicy.

Niezależnie od powyższego, tylko na marginesie zauważyć należy również, iż sąd odwoławczy zaniechał wskazania w podstawie prawnej wymiaru kary łącznej za dwa ciągi przestępstw określone w pkt. I i II oraz dwa przestępstwa jednostkowe określone w pkt. VI i VII, przepisu art. 91 § 2 k.k., który stanowi, iż *„jeżeli sprawca w warunkach określonych w art. 85 § 1 k.k. popełnia dwa lub więcej ciągów przestępstw określonych w art. 91 § 1 k.k. lub ciąg przestępstw oraz inne przestępstwo, sąd orzeka karę łączną, stosując odpowiednio przepisy tego rozdziału”*. Zbędnym jest zatem w takim wypadku wskazywanie również przepisu art. 86 § 1 k.k. Ponieważ art. 91 § 2 k.k. stanowi wyłączną podstawą wymiaru kary łącznej, tylko ten przepis należy powoływać, konstruując wyrok (*por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 30 maja 2006 r. sygn. akt II AKa 126/06, Prok. i Pr.-wkl. 2007, nr 2, poz. 14; Włodzimierz Wróbel (red.), Andrzej Zoll (red.), Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Część II. Komentarz do art. 52-116, wyd. V, opubl. WK2016*).

W tym stanie rzeczy, stwierdzając, że miała miejsce rażąca obraza przepisu prawa wskazanego w kasacji, która wywarła istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej (art. 537 § 2 k.p.k.). Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w Krakowie winien mieć na uwadze poczynione uwagi i rozstrzygnąć sprawę w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

[J.J.]

[ms]

Marek Motuk Zbigniew Kapiński Ryszard Witkowski